

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Acțiune politică.

VI.

Se recapitulăm.

În toate cele amintite până aci despre fazele constitutive ale politicii noastre politice de până acum, am desaprobat, resp. am declarat de necorespunzătoare scopului, de inoportune și nepolitice momentele de executivă, de tehnică politică, dar am susținut și susținem corectitudinea principiului fundamental al rezistenței noastre pasive față de legislațiunea țării.

O spunem din nou sus și tare, că subtragerea noastră de la datorința patriotică ce ne incumbă de a conlucra cu ceilalți factori constitutivi ai țării în legislațiune, este pe deplin îndreptățită și justificată prin stările grave și excepționale în care tot fără de conlucrarea noastră și în contra voinței noastre de nenumărate ori declarate, — am fost puși de sistemul dominant.

Nu încapă idioală, că până atunci, până când sustau aceste stări excepționale, până când legislațiunea țării și organele ei executive persistă în a nega chiar și dreptul nostru de existență ca factor politic național, până atunci noi, ca element patriotic, ca și care nu voim să părăsim calea legală și constituțională, nu putem lua altă ținută decât rezistența pasivă, pentru a demonstra nemulțămirea noastră cu stările actuale, pentru a declina de la noi ori-ce răspundere pentru aceste stări și pentru consecuențele lor grave, cari mai înainte ori mai târziu trebuie să se resbune și să devină un pericol acut pentru patria comună, și pentru a demasca în fine, prin golul ce are să-l lase retragerea și reserva noastră, falsitatea acestui sistem de constituționalism.

O conlucrare frățească, o luptă normală constituțională, cu luptă dominantă, care pe față neagă dreptul nostru de existență ca individualitate națională politică, ar fi chiar în contra naturii, pentru că ne-ar pune în conflict cu nișința cea mai firească și supremă a oricărei individualități: cu conservarea proprie.

Asupra acestei părți a chestiunii deci nu încapă discuție.

O altă întrebare este însă modalitatea manifestării acestor principii.

Dintre cele trei căi ce le-am putea urma spre acest scop am vădit că una ni-a fost închisă deja înainte cu 25 de ani, prin o lege specială, care drept că stă în flagrantă contradicție cu principiile de constituționalism, dar e lege și trebuie respectată. A doua cale am umblat-o de 20 de ani fără rezultat și după cum, până la evidență am dovedit: fără prospecte pentru viitor. O singură cale legală ne mai rămâne deschisă, cea mai extremă modalitate de luptă legală, cea mai anevoioasă și consumatoare, dar cea mai sigură și eficientă.

Înțelegem: participarea la alegeri, prin lupte fie cât de grele; intrarea în dietă, în condițiuni fie cât de vitrege și manifestarea rezistenței pasive a poporului român în însuși parlamentul țării, în fața și la auzul lui mei întregi.

Să așteptăm cu conștiințioasă toată greutatea și pedecile împreunate cu ținută ce o propunem.

Aceste greutăți sunt de două feluri: formale, încât e vorba de o schimbare în atitudinea noastră politică, și faptice, căci ele se referă la executarea schimbării propuse.

Nu se poate nega, că este un lucru genant și neplăcut de a abandona un punct de vedere accentuat și susținut ani de a rândul ca cel mai potrivit intereselor noastre, și că o asemenea schimbare are aparența unei incoșecvențe.

Să nu uităm însă, că chiar și în cazul dacă ar fi vorba de singura de îndreptare a unei greșeli, de ieșirea dintr'un impas: am amâna numai, dar nu am evita acel pas neplăcut, pe care dacă nu-l vom face acum, sigur îl vom face mai târziu, și cu cât mai târziu îl vom face, cu atât mai greu și neplăcut va fi.

O retragere prudentă la timp potrivit este de multe ori un merit mai mare, decât o înaintare cu succese momentane splendide.

În cazul de față însă nu avem să ne temem, că vom lua asupra noastră aparența și odiul inconșecvenței. Căci — după cum am accentuat la rândul său — programele de acțiune ale unui partid politic trebuie să țină cont neîntrerupt de schimbările situației din care au mâncat și trebuie să se acomodeze în totdeauna împrejurărilor date. De aceea vedem, că partidele politice din țeară pășesc la fie-care alegere nouă cu un nou program de acțiune, fără ca cuiva să-i treacă prin gând a le acuză cu incoșecvență, până atunci, până când principiile fundamentale ale politicii lor rămân nealterate.

În fața situației noastre politice cu totul schimbate și preste măsură agravate dela 1881 încôce, nu este deci decât numai logic și consecvent, dacă și noi luăm o altă atitudine, fără a altera bazele principiale ale politicii noastre naționale.

Aceste greutăți formale deci nu pot fi nici un impediment serios pentru noi.

Mai serioase sunt greutățile faptice, ce le va întâmpina executarea schimbării propuse.

În primul rând trebuie să ținem cont de aceea, că prin noua atitudine ne-am espune unei lupte neumane, în care ar avea să intre nu numai persoanele cari vor avea să reprezinte cauza noastră în parlament, dar mai ales poporul alegător, scutit până acum de neajunsurile și pericolele luptei electorale.

Acastă scutire a alegătorilor români a fost în trecut argumentul cel mai plausibil pentru documentarea foloșelor pasivității; dar de fapt a fost un argument fals, de ore-ce știm și vedem, că cu totă pasivitatea, alegătorul român se bagă totuși în lupta electorală și deosebirea este numai, că în loc de a se espune pentru cauza lui, mare și sfântă, o face de dragul celor câți-va florini, pe cari își vinde votul.

Nu putem deci admite acest argument, cu atât mai vârtos, pentru că lupta noastră a luat astăzi caracterul unei lupte pentru existența națională a poporului român, și e o luptă care cere jertfe mari și grave și totodată ne im-

pune și datorința de a nu ne subtrage de la aceste jertfe.

Suntem firm convinși, că în poporul român mai este atâtă putere de viață, ca cu toate presiunile și ilegalitățile se pot alege încă un număr fie cât de mic de deputați naționali, cari să se supună datorinței anevioase, dar nu mai puțin frumôse, de a semna în parlament atitudinea noastră de rezistență pasivă.

Nu este vorba pentru noi de o luptă constituțională normală, în care să fim reprezentați corăspunzător importanței noastre numerice, intelectuale și economice; ci e vorba de o demonstrațiune politică, de un act de ultimă rațiune constituțională, care va eși cu atât mai mult la iveală, cu cât mai necorespunzător va fi numărul reprezentanților nostri față cu masa ce o formăm în stat.

Istoricul Episcopilor noui

de George Ardelean.

(Urmare.)

Congresul din 1874 a primit în chestia înființării nouelor episcopii următoarele petițiuni:

a) Dela Oradea-mare:

Comitativa următoare: Mărit Congres! Subscrișii reprezentanți din districtul Consistoriului gr.-oriental orădan venim cu totă onorea a prezenta Măritului Congres reprezentațiunea consistoriului menționat, în privința restituirii vechei episcopii de acolo. Cu destinsă reverință: Sibiu 22 Octombrie 1874.

Ioan Meșianu m. p. Vicariu episcopesc și deputatul Orădiei-Mari. Simeon Bica m. p. protop. Orădiei-mari și deputatul cercului Tinca, Petru Săbău m. p. Paroch, deputat, Parteniu Cosma m. p. dep. cerc. Beiușului. Georgiu Popa m. p. deput. congres. din cercul Tinca. Paul Fașie m. p. Jude negescul de dep. congres. din cercul Vășcău. Nicolau Zigre m. p. Deputat congresual din cercul Orădiei-mari, Ioan Pop m. p. deputatul cercului Pesteșiu.

Reprezentațiunea despre care se face vorbă, era de următorul cuprins:

Mărit Congres național bisericesc! Dacă biserica străbună în toate timpurile cea grea a fost seculul poporului nostru, apoi în această pozițiune o întăreau și sprijineau forțe capii ei, adică arhieriei noastre. Timpurile celea vitrege înse lipsiră pe unele dintre eparchiile noastre din Ungaria și Transilvania de Arhieriei lor, după aceea axiomă a Stei Scripturi: „Bate-voiu păstorul și se vor risipi oile”.

Una dintre celea nenorocite Eparchii, cari și-au pierdut pe Arhieriei lor este și Eparchia Orădiei-mari, constătată din 192.000 și mai bine de suflete cu 294 parochii matre și 108 filie.

Cu reînvierea vechei noastre Metropolitii toate părțile bisericii noastre străbune din Ungaria și Transilvania și-au căscigat oșeși-care avantagii astia: partea din Transilvania redobândi titlul de Arhieriecesă, cea din Banat Episcopia din Caransebeș și cea din Arad părțile adnassate de peste Mureșiu, — numai Eparchia Orădiei-mari, cea veche, nici acum în al doilea an dela reînvierea Metropolitiei noastre nu se poate bucura de vre-un avantaj și anume de realizarea prea juste și vechei sale dorințe, pentru restituirea Episcopiei în Oradea.

Este bine cunoscut Măritului Congres, că poporul nostru poate tot condus de acea credință tradițională, că Arhieriei lui după pozițiunea lor sunt chemați în timpuri grele a se întrepune pentru dînsul, văzând că Arhierieul lipsește din apropierea lui, se clătina în credința străbună; este bine cunoscut Măritului Congres că poporul nostru, nici în o parte nu este așa de greu cercat ca în părțile Bihorene, dar tot asemenea este bine cunoscut și acel salutar principiu bisericesc, după care: partea cea mai valoroasă a corpului bisericesc este chemată a sprijini pe cea mai slabă; în urmarea acestora subsemnatul Consistor din Oradea mare, după ce amenință biserica noastră dreptmăritore din părțile acestea, își ține de cea mai sacră datorință a renoi rugarea clerului și a poporului de aicea adresată Măritului Congres din 1868 și resuscitată érași la Congresul din 1870 pentru restituirea vechei Episcopii din Oradea-mare.

Când subsemnatul Consistor vine cu acesta, este condus de acea convingere, că prin restituirea vechei Episcopii, poporul nostru de aicea, avându-și în mijloc pe Arhierieul său, s'ar mai consolida în credința străbună, biserica și școala ar căpăta un sbor în proșperarea lor și în învățătura națională, iar aicea ar căpăta existență, ar căsiga un pronovator puternic. Dară prin restituirea Episcopiei Orădane s'ar ușura administrațiunea bisericescă, s'ar face posibilitate de a se ține regulat, fără temă de întervenirea unor pedee eventuale, sinódele episcopesci, și din toate acestea ar rezulta numai folosul și prosperarea poporului și a bisericii întregi.

Datele ce ar servi de basă la restituirea cestionatei Episcopii și respective părțile din cari s'ar aronda acesta Eparchia, după părerea acestui Consistor, ar fi următoarele:

1. Districtul acestui Consistor stă-tător din 7 protopresbiterate cu mai bine de 192.000 suflete și cu parochiile sus-amintite.

2. Din Arhieriecesă protopresbiterate: Solnocul de mijloc, Cetatea de Piatră și Clujul cu 69.219 suflete.

3. Unele părți din comitatul Bichișului.

Éar la susținerea acestei Episcopii ar concurge fondurile comune din Arad și cele din Transilvania, după proporțiunea sufletelor cari ar deveni încorporate, apoi sidoxia și convenția și în fine ajutorul de stat.

Cătră cari adăugându-se și legatul fericitului Metropolit, Marelui Andreiu, destinat chiar pentru acest scop, din toate acestea rezultă materialul necesar pentru susținerea Episcopiei.

Recomandați considerațiunei înalte cu destinsă reverință suntem.

Din ședința Consistoriului gr.-oriental ținută în Oradea-mare la 5 Octombrie 1874. Ioan Meșianu m. p. președinte. Secretar Nicolau Zigre m. p.

Tot dela Oradea-mare a fost înaintat congresului din 1874 și următorul act:

Mărit Congres național bisericesc! Sinodul parochial din Oradea-mare și ia permisiune a da și din partea sa expresiune dorinței generale a Românilor gr.-or. din Bihor pentru restituirea Episcopiei gr.-or. de aici. Motive speciale nu aflăm necesar a produce, pentru-că sunt deja prea bine cunoscute Măritului Congres, — ne restringem numai a aminti, cumcă: din

considerațiunea atacurilor inimice și a intrigilor proselitistice, la cari este espusă biserica noastră gr.-or. drept măritore din Bihor, carea conține peste trei sute parohii și peste două sute de mii de suflete, este învederat constatată necesitatea pentru restituirea Episcopiei gr.-or. în Oradea-mare; acesta o dorește biserica întrégă gr.-or. din Bihor, dară asta o pretinde salutea și chiar esistența bisericei noastre ortodoxe, dreptaceea: subscrisul sinod parochial vine a înprospeta rugarea deja subșternută Măritului Congres pentru reînființarea Episcopiei gr.-or. de aici.

În neșul acestei rugări cu reverință distinsă venim a notifica Măritului congres, cumcă: sinodul parochial subsemnat în cas decumva se va reînființa Episcopia gr.-orientală aici și biserica din loc se va preface în biserică Catedrală, în ședința de azi a decis a solvi pentru ajutorarea subștinței Episcopului alegând pe tot anul o sumă de 500 florini, ca subvențiune anuală. Tot odată cu bucurie amintim cumcă în sinodul parochial de astăzi un membru al sinodului, Dl Nicolau Zsiga, a făcut declarațiunea, că promisiunea dată la congresul din 1870 ca adevă: pentru reînființarea Episcopiei în Oradea-mare, dînsul solvește odată pentru tetdeauna una mie de florini v. a. o susține și în presinte, deobligându-se după reînființare numai decât a o depune spre scopul amintit. După cari recomandați considerațiunei nalte cu distinsă reverință suntem. Din sinodul parochial estra-ordinar celebrat în Oradea-mare la 13 Octobrie 1874. Ioan Fassie m. p. Paroch, președintele sinodului, Nicolau Zigre m. p. notar (L. S.). (Va urma.)

Din protopresbiterate.

Sinod protopresbiterat în Mercurea.

Mercurea, 21 Februarie.

Astăzi s'a ținut în opidul nostru ședința sinodului protopresbiterat al tractului Mercurea, precum și conferința preoțescă din acest tract sub conducerea zelosului nostru protopresbiter tractual Ioan Droc.

Deși timpul era nefavorabil, membrii sinodali și preoți din tract, cesti din urmă cu puține excepțiuni, la ora fixată prin cercularii convocător s'au prezentat în sala adunării în număr de ajuns, spre a lua parte la desbaterile obiectelor puse la ordinea zilei, atât în sinod cât și în conferința preoțescă.

Din raportul general prezentat de protopresbiterul nostru și desfășurat în toate detaliurile, m'am convins, că atacurile noastre bisericesci, școlare și fundationale au făcut un progres foarte considerabil mai cu samă dela venirea actualului conducător al tractului în mijlocul nostru.

Toate trei terenele menționate, înainte cu 29 de ani erau mai de tot înțeleșite și multă muncă a trebuit să desvâltoe conducătorul de azi, chemat de providința dumnezească în acest tract, spre a ogori acele terene și ale prelucra, ca cu timpul să aducă ródile cuvenite în urma atâtor încordări de trudă, împreunate cu multe pedeci, cari au trebuit delăturate.

Las, că în trecut și vitregitatea timpurilor a contribuit la stagnarea afacerilor noastre bisericesci, școlare și fundationale, însă trebuie să accentuez, că acestui tract i-a lipsit conducătorul energic pentru promovarea intereselor noastre religioșe-morale, intelectuale, culturale și materiale până la luarea conducerii de neobositul nostru părinte sufletesc de acum, carele n'a pregetat un moment, a nu-și pune în serviciul public al neamului și bisericei puterile sale intelectuale.

După a muncă intensivă de 29 de ani se pódte acum bucura de rodul ostănelilor sale și se pódte uita cu mângâiere sufletescă preste trecutul lui plin de activitate în decursul acelor ani de când conduce acest tract.

Faptele sêvêșite în interesul neamului și bisericei, din care face parte, dovedesc pe deplin aserțiunile zise.

Dacă luăm în considerare starea actuală de azi din acest tract cu cea din nainte de anul 1872, atunci trebuie să ni-se umplă inima de bucurie în privința progresului făcut în intervalul, de când stă la cârmă actualul protopop.

Adunările de azi au făcut o viiă impresiune asupra privitorului, căci vești un cler disciplinat și conștiu de chemarea sa, care se interesează de promovarea afacerilor noastre culturale.

Cu puține excepțiuni administrarea averilor bisericesci și școlare precum și a celor fundationale e în mersul ei regulată, corectă și conșciențioasă.

Pe terenul școlar s'a făcut în deosebi mare progres.

Pe când la sosirea actualului protopresbiter în acest tract s'a aflat numai o singură școlă corespunzătoare — în comuna Apoldul de sus — astăzi avem în tract în toate comunele edificii școlare nou zidite, între cari escelază cea din Poiana, Apoldul de jos, Ludoș, Gârbova și Dobârca, cele trei din urmă zidite în anul trecut și chiar numai 3 comune n'au edificii proprii, însă și în acele lucrări sunt în curgere pentru edificare de școli noue.

În timpul sosirii conducătorului de acum salariile învățătorilor erau abia 800 fl. acuma acelea ajung suma de 20,000 coróne.

Înainte cu 29 de ani funcționau aici ca învățători la școlele din tract abia 17 și din acestia abia 4 cu ceva calificăție, rënd pe rënd de atunci încóce s'a înmulțit numărul aceloră încât astăzi funcționează 30 de învățători.

Școlele noastre din acest tract, — amintesc cu plăcere — valorează 118,920 coróne, ear' averea totală școlară represintă un capital de 129,404 coróne.

Pe lângă ridicarea învățământului nu mai puțin a contribuit la crearea și sporirea fondurilor în parohii, prin înființarea de fonduri de bucate, prin punerea de deosebite taxe la înmormântări, cununii etc., prin îngrijire de o administrație mai conșciențioasă, carea până atunci a lipsia cu totul, și astfel averea fondurilor parochiilor, carea la 1872 abia era de 6000 fl., astăzi pe lângă cheltuielile enorme avute cu edificarea școlelor a crescut la considerabila sumă de 125 mii coróne. (Va urma.)

Sinodul protopresbiterat al tractului Cetății de piatră.

S. Copalnic, Februarie.

Amesurat prescrișelor Statutului organic Duminecă în 11 Februarie după terminarea serviciului divin s'a ținut în parochia S. Copalnic în localitatea școlii sinod ppresbiterat, despre a cărui decurgere dau următorul raport:

Ședința sinodului a fost deschisă de către președintele ordinariu M. O. D. Teodor Șovrea adm. protopresbiterat prin o vorbire ocașională potrivită și în prezența unui număr corespunzător a membrilor sinodului protopresbiterat, pe lângă cari au participat și alți onorațiori, preoți și învățători, îndemnându-i președintele la muncă și diligență pe fiește care în cadrul său de activitate, și spunându-le să iese pildă vie dela I. P. S. Par. nostru arhiepiscop și metropolit, care ca o santinelă veghiaza și lucră pentru înaintarea binelui bisericei și a poporului încredințat conducerei I. P. Sântiei Sale.

Urméza raportul oficiului protopresbiterat respective a comitetului protopresbiterat, făcut de către părintele adm. protopresbiterat, care arată în liniamente generale că evenimente de o importanță deosebită în anul expirat n'au fost — apoi espune tabloul datelor statistice despre mișcarea populațiunii în tractul protopresbiterat. Raportul în genere se ia spre știință.

Urméza censurarea racioșiniului fondului protopresbiterat pro. 1900. Afându-se racioșiniul în ordine corespunzătoare, purtat de către episcopul paroch Georgiu Pașca din Curtuiș cu deplină conșciențiositate, episcopului 'i-se dă absoluturiu.

Cu acestea s'au terminat obiectele puse la ordinea zilei; președintele mulțamește membrilor prezenți pentru interesul arătat în afacerile bisericei și dorind tractului tot mai multă prosperare și înflorire, declară sinodul protopresbiterat de închis.

Toate au decurs în ordine bună.

Și dacă părintele administrator tot cu asemenea diligență va purta și de aici înainte agendele tractului, — despre ce nu ne îndoiim, — avem firma speranță că curând vom ajunge cu toate lucrările tractului la cea mai bună ordine, la ce D-zeu se ajute.

Un participant.

Din parlament.

Zilele trecute a fost discutat bugetul ministeriului de justiție în dieta maghiară, ear' în ședința de Vineri discuția a fost terminată, trecându-se la bugetul ministeriului de războiu.

Dintre deputații români a luat cuvântul în ședința de Joi, domnul Teodor Fașie, deputat al cercului Ceica, care a rostit următoarea vorbire:

On. casă! Dl ministru de justiție, față de care altcum am deplină încredere, și după rezultatele și succesele respectabile de până acum, de eminența lui capacitate juridică eu leg mari speranțe, — nu are la dispoziție resurse bănești în măsură de ajuns și de aceea față cu insuficiența personalului se ajută pe cale administrativă.

Acésta e un pericol mare pentru corpul judecătoresc al țării, e neajuns și pentru țeară însăși, căci dacă independența judiciară formeză garanță constituțională, prin devaluarea aceleia e amenințată și însăși constituțiunea.

Cel care cunoșce viața internă a judecătorilor știe ce va să zică administrația acestora.

Nu trag la îndoială, și din această parte nici nu pot voi să detrag nimenuia din meritele sale, că ordinea și punctualitatea servesc spre decor ori-cărei corporațiuni oficiale și e indispensabilă, dacă e, ca activitatea corporațiunii să aibă succes. Recunosc și aceea, că ordinea și punctualitatea în oficii există, pódte fi aflată la cele mai multe judecătórii, ear' unde ea lipsește, trebuie introdusă prin mijloce aspre fără cruțare; — cu toate acestea însă: Est modus in rebus, sunt certi denique fines, quos ultra curaque consistere rectum!

Nu pot să-mi retac îngrijorarea, că sistemul de acum, de dragul acelor avantagii ale birocrăției, că birocratul (beamter) e supus, muncesce ca de robotă și forța de muncă i-se pódte esploata până la extrem, face deosebi din corpul judecătoresc inferior birocrății (beamteri) cu toate scăderile birocratismului.

La această ministeriul de justiție prin situația financiară e direct constrins, și este departe de mine de a fi luat cuvântul în chestie îndemnat dór' din sentiment de neîncredere.

Guvernul justiției trebuie din toate puterile să influențeze într'acolo, ca judecătorii să rezolveze agende procesuale și extra-procesuale avisate lor, și activitatea lor să nu se înăbușe în mormanul restanțelor.

Trebuie deci să eserceze ministeriul de justiție controlă consecuentă, permanentă și — se spunem pe față — severă, care în rezultatul ei final trece în presiune. Dacă ministeriul de justiție 'și esprime, de pildă, față cu un president de tablă nemulțămirea cu privire la activitatea din cursul unui an a judecătorilor de pe teritoriul tablei respective, această nemulțămire față cu presidentul de tribunal își va avé manifestare în ton de reprobă, față cu judecătorii de cerc în ton de indignare, ear' față de roboțari; juđi, subjuđi și subalternii acestora ea va trece deja în amenințare cu cercetarea disciplinară.

Judecătorii nostri de prim-for, atât de sêracăcios dotați, sunt ajunși până acolo, că sunt dați de tot la discreția șefilor lor de oficiu, fiind-că emanciparea lor din situația aceea miseră depinde exclusiv de la nota de calificare primită de la șeful.

Acésta, la șefi de aceia cari sunt aplecați la sic volo sic jubeo, dar' le lipsește sentimentul de drept, conduce la abus cu puterea lor oficială, la tractarea necruțătoare a subalternilor lor.

Șefii de oficiu de asemenea calibru și cu faimă de administratori eminenți, silesc pe subalternii lor la muncă până la eshauriere, astfel își câștigă merite, numai ca să ajungă la avansare; mortifică în corpul judecătoresc subaltern ambiția de bărbat și jude; constrîng să devină mașini ori ștreberi pe acel corp judecătoresc, care în organismul ce ține la oaltă societatea omenescă numai așa 'și pódte manșiné poziția, dacă nu pierde din el ambiția bărbătescă, care drept că cunoșce și recunoșce subordinația, dar' uresce și desprețuesce supunerea lingușitoare.

La corpul judecătoresc neclintita iubire de dreptate este de o importanță cu mult mai

mare chiar și de cât calificăția juridică, pentru-că aceea dă judelei înviațiune chiar și în casuri de acelea, unde principiile științei juridice îl lasă 'n întunerec.

Acésta iubire de dreptate mai ușor așa se mortifică în corpul judecătoresc, dacă față de acest corp judecătoresc nu suntem drepti; căci nedreptățiunea conduce la amărîre, ear' această earăși la nedreptățiune. Ceea-ce eu înțeleg așa, că dacă în atmosfera din jurul corpului judecătoresc lipsește ozonul principiului dreptății, atunci involuntar, pe nesimțite se inficieză noțiunea de morală a judelei, el se disgustă și ajunge la ideea, că nu se rentează să fie mai bun de cât alții.

Ministeriul de justiție controléză activitatea judecătorilor pe baza conspectelor statistice; căci spre acest scop abia de 'i vor sta la dispoziție și alte mijloce. La judecătorii cercuale, la tribunale și la table, la finea anului se compun conspectele despre activitatea de peste an. Se adună un colosal morman de date, cari se trimit apoi la ministeriu, unde sunt luate în elaborare și pe baza lor se fac apoi comparațiunile.

Eu în munca această nu simt pulsațiunea vieții. Se pot numera casse de bani, unde cifrele sunt dătătoare de măsură, dar' se judeci pe basă de cifre activitatea și lucrul juđilor e curată imposibilitate.

(Va urma)

Apel

Cătră învățătorimea gr.-ort. română.

Având în vedere, că singura foaie cu conținut pedagogic a inv. gr.-or. române a apus, din cauză, că învățătorimea n'a sprijinito;

Având în vedere, că prin avisul publicat în Nr. din urmă al — „Foaiei pedagogice“ — din anul trecut, se dă vrând nevrând întregului cor învățătoresc un atestat de naivitate și puțină cultură de inimă;

Și în fine, că „foaia pedagogică“, carea te ducea la calea adevărată, că fără multă bătaie de cap și în tot cazul în mod princios scopului, se propui materialul de învățământ elevilor în școlă poporală:

Învățătorii și în special următorii învățători din tractul Agnitei: Ioan Paicu inv. Agnita, Nic. Rusu și Vas. Vēja inv. Alțina, Ioan Muntean inv. Bêrghișiu, Axente Domeșian și Iosif Gligor inv. Bendorf, Alecsandru Bêrsan inv. Coveșiu, Alexe Manuil inv. Felfeldea, Nic. Suma inv. Ghizașa infer., Ioan Tat inv. Ighișdorf rom. Georgiu Gheja inv. Hundrubechiu, Ioan Varga inv. Marpod, I. Hêrtoagă inv. Proștea, Patrîchie Pîntea inv. Ruja, Nic. Bugneriu inv. Selișteat, George Rêgneală inv. Șoarș, Bucur Muntean inv. Vecerd, Ioan Varga inv. Vêseud și Smeon Toda, prelângă acestia Ioan Savu inv. Șulunberg și Emil Mândoceia inv. Cincul mare, cari din cauze binecuvântate n'au putut lua parte și la — ședința literară; — regretăm din inimă apunerea „Foaiei pedagogice“ și rugăm pe Prea On. Domn Dr. D. P. Barcianu „a ne privi — la cas când renumita foie ar mai reînvia — de abonenți ai aceleia pe toți aici amintiții învățători“.

Conștii fiind însă că numai atâția abonenți fiind, cu greu s'ar mai puté hotări competenții la redigearea ei și pe mai departe: Ne luăm voie a face apel cătră toți învățătorii gr.-or. români din patria noastră și în special cătră aceia, cari au vocațiune pentru cariera învățătoriască și le zace la inimă înaintarea cât mai repede a poporului român în cultură: să se adreseze cătră șefii lor tractuali cu câte o corespondență, în care să-i aviseze despre aceea: că dinșii, — dacă cei competenți s'ar simți îndemnați a mai redigea, „Foaia pedagogică“, și pe mai departe, — sunt învoiți a plăti abonamentul de 6 coróne, anual. Prea On. Protopresbiteri și respective adm. protopresbiterali să aviseze apoi din oficiu pe P. On. Domn Referent școlar, care fusese și redactor al des amintitei foi, carele computând învățătorii abonați, numai decât va conclud, că mai puté-va redacta și pe viitor sau — nu. —

Acesta este îndemnul propriu, care este și cel mai respectabil.

În cazul însă, când acest apel sau altul pódte mai potrivit, nu va avé succesul dorit, foarte ușor ar puté invita Prea Venerabilul Consistor Archidieceșan pe Prea On.

Domn Dr. Barcianu a o redigea și de aici încolo; ear pe Dnii învățători a-i sili să o aboneze.

Din însărcinarea corpului învățătoresc din tractul Agnitei.

Agnita, la 10 Februarie 1901.

Ioan Paicu
învățător.

NOUTĂȚI

Hirotoniri. Sâmbătă dimineața înalt-preasfinția Sa metropolitul a hirotonit întru presbiter pe diaconul *Ioan Popovici*, profesor la școala de fete a Asociațiunii și ales paroh în Gelmari (tractul Orăștiei), ear' eri a hirotonit întru presbiter pe diaconul *Savu Timar* ales paroh în Barăști (tractul Hațegului).

Afaceri bisericesci. Pe termenul din 26 Februarie a. c. sunt admiși la facerea examenului de calificare preotească absolvenții de cursul teologic: *Georgiu Dănilă* din Miluan, *Ioan Hopârteanu* din Vaidasig și *Teofil Roșca* din Ungra.

Dr. Vasile Dan de Apșa, care nu de mult a făcut cu succes eminent cenzura de avocat înaintea comisiei de examinare din Mureș-Oșorhei, și-a deschis cancelaria advocațională în Sibiu str. Macelarilor Nr. 23. Il cunoaștem pe d-l Dan de un bun român și de o persoană juridică de prima forță. Suntem siguri că prin stabilirea d-sale aici, Românii au câștigat un desinteresat apărător al poporului nostru.

În interesul „Foi Pedagogice”, a cărei apariție se sistă de lipsa sprijinului, dl *Paul Miulescu*, protopop în Comlașul-mare, a adresat învățătorilor din tractul său următorul circular:

„Încetarea „Foi Pedagogice”, redactată de dl *Danil Barcianu* la Sibiu, a adus rușine statului învățătoresc.

„Învățători ai neamului! Ștergeți această pată și trimiteți fie-care, prin oficiile parohiale, declarațiunea solemnă, că abonați acea toie, nu altcum și oficiile parohiale, pentru bibliotecile școlare, ca astfel să exonerăm reapariția toii”.

Concursul Nr. 21—1901. În sensul §-lui 5 al Art. de lege IV din 1893 alinea 3, pentru ocuparea postului de cantor-învățător reg. ung. regu. din *Gherla*, devenit vacant prin moarte, în urma înaltei ordinațiuni Nr. 3346—1901 M. de J. III se scrie concurs pelângă salariu anual de 1000 corone și bani de cuartir, corespunzător clasei XI gradul 3 de salarizare.

Concurenții sunt provocați, ca cererile instruite cu documente de legitimare despre calificarea lor învățătorescă pentru școlile elementare populare, despre etatea, cetățenia, sănătatea corporală, studiile absolvate și despre raportul obligamentului lor militar, adresate înaltului ministeriu de justiție, și timbrate în regulă să le înainteze până la 20 Martie 1901 st. n. prin autoritatea lor superioară la direcțiunea subscrisă, ear cei cari eventual nu sunt în serviciu activ, prin comitele lor suprem competent.

Cererile neinstruite în regulă ori înaintate cu ocolirea căi de serviciu oficios, sau intrate după expirarea termenului de concurs, nu se iau în considerare. — *Necondiționat se pretinde, ca concurentul pe lângă limba magiară să poată vorbi limba română în vorbire și scriere, așa, ca să poată instrui în această limbă.* — Se observă, că concurentul pricepător de muzică și în stare de a instrui în ea, se preferă față de ceilalți concurenți. — *Gherla*, 17 Februarie 1901. *Albin Uhlyarik* m. p. director. (După „Budapesti Közlöny” Nr. 42 din 1901. (Se observă, că înveștătorul denuit va avea să instruiască două coruri bisericesci: unul, să cânte în capela gr. ort., ear' altul în capela gr.-cat., în fiecare în limba română. Postul e împărțit și cu drept de pensune dela stat. Cererile să se compună în limba magiară. Red. T. R.)

† Ioan Ilea a lui George lui Mateiu din Indol, fost legionar în 1848—49, a răposat Duminecă noaptea (24 Februarie), în etate de 76 ani. În mormântarea i s-a făcut Mercuri în cimitirul gr.-catolic din Indol (comitatul Turda-Arieș). Il deplânge soția sa Ana n. Todea, fiul Dr. George Ilea cu soția sa Ida Ciatu și fiii Liviu și Beatrice, Mateiu Ilea cu soția sa Maria Macaveiu și fiica Maria, Ecaterina Ilea cu soțul ei Vasile Ilea și ficele Susana și Ileana, și numeroși alți consăngeni.

„Enigma de la Someșfalău.” Referitor la noțiua publicată sub titlul „O enigmă”, în care ne exprimaserăm nedumerirea, cum de populațiunea română din Someșfalău în cursul celor zece ani din urmă a scăzut la jumătate — cum prezentau lucrul rapoartele ziarelor magiare pe baza rezultatului recen-

sământului de la 31 Decembrie 1900 — parochul gr. or. de acolo răspunde următoarele:

În Nr. 11 al ziarului nostru „Telegraful Român” din 30 Ianuarie a. c. ați binevoit a publica „O enigmă” cu privire la rezultatul recensământului din comuna noastră *Someșfalău*. — Cum ar pute să fie (român anyanyelvű) numai 745 suflete, când numai credincioșii bisericii greco-orientale sunt 748 suflete în parochia Someșfalău, apoi creștinii greco-catholici unde sunt? — Eu mărturisesc sincer, că mi-am instruit, conștient, conștientă grijea de păstrare, ca să fie cu mare băgare de seamă la conșcrierea sufletelor și cu deosebire la întrebarea de sub Nr. 8 litera a) a celei de întrebare, „Care este limba dale maternă, adică limba, ce o mărturisesc ca a Dtale, ce o știți mai bine și care o vorbesci mai bucurat?” *Oamenii au mărturisit drept, scriitorul a scris ce a vrut.* Deci pe această cale s'a înmulțit elementul magiar nu în decurs de zece ani, ci numai în decursul timpului când s'a făcut conșcrierea sufletelor. Subscrisul constat cu totă conștientă că comuna noastră Someșfalău tot așa stă în privința populațiunei după naționalitate, cum a stat și acum zece ani, și zic că de s'ar face o conșcriere nouă din partea unor persoane neinteresate în cauză s'ar afla... adevărul.

Rog deci pe On. Redacțiune să binevoiască a lua această lămurire spre știre și tot-o dată a o publica și în ziarul nostru „Telegraful Român”. Cu aceste am rămas *Someșfalău* la 8 Faur 1901. *Ioan Demian* par. rom. gr. or.

Mulțămite. Mi țin de datorință a aduce și pe această cale sincera mea mulțămite M. O. D. *Ioan Petric* protopresbiter gr.-or. al Brașovului, pentru un esemplar numit: *Intricoșatele stricăciuni ale beuterei de vinars rachi*, donat pentru biblioteca școlară-poporală gr.-orientală din Vaidasig. *Vaidasig*, în 17 Februarie stil. v. 1901. *Pavel Stancu*, învățător.

Un Pompei în Mongolia. Archeologul sued *Hedén* în firul cercetărilor făcute pe pusta Gobi a dat de un oraș străvechi, înmormântat în nasip, pentru desgroaparea căruia acum se fac săpăturile. Orașul se întinde în lungime de 3-4 kilometri și mai are încă nepuștite circa o sută de case. Casele sunt construite din lemn de arin, cu pereți bruiți cu lut. În tocmă ca la Pompei bate la ochi deosebi finețea lucrărilor de stucatură. În partea ostică a orașului la fie-care casă se află și aranjament de mără mânăta cu apă, ceea-ce arată că pe vremuri curgea riu prin oraș. Acum cea mai apropiată vâlcică e la distanță de la oraș cale de zile. Statue budhiste și câteva monumente grafice aflate în firul săpăturilor, fac verosimilitatea presupunerii că întemeierea orașului datează cu mult înainte de cronologia noastră.

Știri mărunte. În *Voitec* (pretura Ciocova în Banat) e vacant postul de *notariu-adjunct*. Dotație 800 corone și 60 cor. onorariu pentru substituirea matriculantului. Termen de concurs 20 Martie. — În cercul *Gattaia* (pretura Deta în Banat) e vacant postul de *medic*. Dotație 1500 cor. salariu, 300 cor. relut de cuartir și taxele statutare de la cercetarea bolnavilor. Termen de concurs 17 Martie. Cercul e compus din comune: *Gattaia* (sediu), *Birda*, *Sculea*, *Mănăstirea-Sângiorgiului* (*Zărda-Szent-györgy*), *Sângiorgiul cameral* (*Kincstár-Szentgyörgy*), și *Berecuța*.

ECONOMIE.

Adunarea generală a „Albinei”.

(Urmas și fine.)

Depunerile. Starea cu 31 Decembrie 1900 8,218 în sumă de K 10,453,782-78 — cu K 65,899-78 fil. mai mult decât în anul precedent.

Escomptul de cambii: Starea portofoliului cu finea anului 1900 de 19,102 cambii în valoare de K 6,618,009-13 — față de anul precedent mai puțin cu K 8,488-37 fil.

Credit personal țărănesc: Au rămas cu 31 Decembrie 1900 11,546 obligațiuni în sumă de K 1,641,955-80 — cu K 14,824-24 fil. mai puțin decât în anul precedent.

Împrumuturi hipotecare: Au rămas în 31 Decembrie 1900 oblig. în sumă de 3,473 K 5,060,962-57 — o creștere de K 10,179-73 fil. față de anul precedent.

Aceste pretensiuni sunt asigurate prin ipotecă de un areal preste tot de 117,359 jugere 359 stângini □ în valoare de K 18,710,709-52 fil.

Credite cambiale cu acoperire hipotecară: Starea cu 31 Decem. 1900 775 împrumuturi în sumă de K 1,660,959-42 — față de anul precedent o scădere de K 11,239-48 fil.

Credite de Cont-curent: Cu finea anului 1900 K 640,475-95 — mai puțin cu K 828,056-03 fil. față de anul precedent.

Împrumuturi pe efecte publice (lombard): La finea anului 1900 149 împrumuturi de K 158,806-50 — față de anul precedent mai mult cu K 36,392-72 fileri.

Scrieri fonciare cu 5%: Cu 31 Decembrie 1900 în circulațiune K 4,838,000 — O creștere de K 22,500 — față de anul precedent.

Miscarea cassei:

Intrate la centrală K 21,432,472-14, Intrate la sucursală K 8,612,804-75, suma intratelor K 30,045,276-89.

Esțe la centrală K 21,458,168-61, Esțe la sucursală K 8,601,671-70, suma esitelor K 30,059,840-31.

Total K 60,105,117-20.

Revirementul în giro-conto al bancei austro-ungare a fost în anul expirat de K 20,245,097-91, ear' revirementul primanotei a fost de K 41,264,180-28.

Din bilanțul general al anului 1900 rezultă că:

Suma activelor institutului este cu: K 785,884-73 mai mică, ear' suma venitului brut cu K 15,412-71 mai mare decât în anul premergătoriu.

Substrăgând din venitul brut al anului de K 1,204,442-27 totalul esitelor cu 951,781-27 rezultă un profit net al anului de K 252,661 —

La acest rezultat filiala noastră din Brașov a contribuit cu K 46,634-14 fil.

Fondul de pensuni al funcționarilor, carele în cursul anului a avut erogațiuni de K 4,564-80, de asemenea a crescut cu K 33,661-92 ajungând la suma de K 321,406-70 fil.

Cu începere dela 1 Ianuarie a. c. fostul membru al consiliului de direcțiune dl Dr. *Nicolau Vecerdea*, intrând în funcțiunea institutului ca secretar, postul lui de mai înainte a devenit vacant, ear' în ordinea vechimei ies din direcțiune dd. *Alesandru Lebu* și *Petru Nemeș*.

Locurile acestora veți binevoi deci a le întregi prin alegere în adunarea prezentă. Și anume veți alege doi membri în direcțiune cu mandat pe 6 ani și unul cu mandat pe 2 ani.

Distribuirea profitului net.

Relativ la distribuirea profitului net de K 252,661 — ne luăm voe a face următoarea propunere:

- I. Să se dea acționarilor dividenda de 5% provădută în §. 62 din statute după capitalul social de K 1,200,000 K 60,000 —
- II. Restul de K 192,661 — să se împartă cum urmează:
 1. 18% tantiemă statutară (§ 62, b, c, d, e, f,) membrilor direcțiunei, comitetului de supraveghiere și funcționarilor institutului K 34,679 —
 2. Remunerațiune funcționarilor fără drept de tantiemă și servitorilor K 1,840 —
 3. Pentru scopuri de binefacere K 13,000 —
 4. Fondul de pensuni al funcționarilor K 15,142 —
 5. Fondul special de rezervă K 20,000 —
 6. Supradividendă acționarilor K 108,000 —

Primită această propunere, dividenda anului 1900 va fi tot ca în anul precedent de K 28 de acție și se poate ridica imediat după adunarea generală.

Fondul special de rezervă va fi de K 72,026-02 fil.

Fondul de pensuni al funcționarilor de K 336,548-70 fil.

Terminând Vă prezentăm rațiociniul cu toate conturile sale, rugându-vă, ca după ce veți fi ascultat și raportul comitetului de supraveghiere să binevoiți:

1. a lua spre știre acest raport și pe al comitetului de supraveghiere, a aproba bilanțul încheiat cu 31 Decembrie 1900 și a da direcțiunei și comitetului de supraveghiere absoluturiu pentru gestiunea lor pe anul expirat.

2. a primi propunerea noastră cu privire la distribuirea profitului net;

3. a distribui suma destinată pentru scopuri culturale și de binefacere;

4. a fixa prețul marcelor de prezență pe anul curent;

5. a alege 2 membri în direcțiune cu mandat pe 6 ani;

6. a alege un membru în direcțiune cu mandat pe 2 ani;

Din ședința direcțiunei ținută la 25 Faur 1901.

Iosif St. Suluțu m. p.
președinte.

Cosma m. p.
director executiv.

FELIURIMI.

Biserica ortodoxă la Siro-Chaldei și în Persia. Creștinismul adus la Siro-Chaldei de s. Tadeu, discipulul s. apostol Toma și de Mariu, primul lor episcop, a ajuns la înflorire în secolul al V. — Căduți în eresul nestorian Siro-Chaldei au dezvoltat o activitate misionară foarte mănăstă între locuitorii din Arabia, India, Ceilon și China. Oardele barbare ale lui Cinghisca și Tamerlan nimiciră în secolul al 13. și biserica nestoriană a Siro-Chaldeilor și cu ea creștinismul acestui popor. — Încercările mai târzii ale iesuiților și ale anglicanilor de a recăștiga acest popor pentru creștinism rămaseră fără succes din cauza luptei ce acești misionari o purtau între olaltă, pe când misionarilor ortodoxi ruși li succese a câștiga încrederea Siro-Chaldeilor, așa că la 25 Martie 1898 acest popor în frunte cu episcopul *Mar-Ionoi* făcū în St.-Petersburg trecere formală la biserica ortodoxă. Numărul Siro-Chaldeilor ortodoxi e preste 20,000; ei au 40 de parohii cu 60 de școli, un patriarh (*Mar-Șimun*) și 12 episcopi. — Poporul și clerul e însă atât de sorman, încât foarte multe biserici nu au nici vestimentele și campanele necesare, ba în unele chiar și s. Eucharistie se face în vase de lut. („Candela”)

Din public*).

Mulțămite publică.

În numele poporului credincios din parochia gr.-or. *Rogojel* — tractul Clujului — subscrișii ne ținem de cea mai sântă datorință a aduce și pe această cale adâncă simțite și călduroasele noastre mulțămite *Ilustrății Sale Domnului Dr. Iosif Gall*, membru în casa magnatilor, pentru donațiunea făcută pe sēma bisericii noastre, constatătoare din: 1 potir aurit foarte frumos, disc, stea, linguriță și cuțitaș (copiă) toate aurite.

Pentru această nobilă și neașteptată donațiune bunul Dumnezeu să-i răsplătescă nobilului și marinosului donator cu cerescile Sale daruri, dăruindu-i cea mai deplină sănătate și tărie trupescă și sufletescă, ca încă mulți ani să pōtă fi sprijinitor al bisericii și neamului nostru; ear nobila-i faptă să-și afle mulți imitatori.

Rogojel, 2 Februar 1901.

Pentru poporul credincios:

Traian Gall
paroh gr.-or.

Vasile Pașcalău
epitrop I.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primesc răspunderea.

Posta Redacțiunei.

Parochului I. P. în Geaca. Bani fi poți ridica imediat. Clasele gimnasiale ori reale, făcute după absolvarea teologiei, nu se consideră, căci legea pretinde anume, ca cel ce reflectă la o întregire anuală de 1600 să fi absolvat în ordinea următoare: 1. VIII cl. gimnasiale ori reale; 2. trei ani de teologie pe cale publică sau privată și să fi făcut esamene la un institut teologic din patrie 3. după aceea să fi făcut esamenul de calificățiune preotească înaintea autorității bisericești competente.

Dlul G. M. paroh în T. La întrebarea pusă ne grăbim a te clarifica, că cele audite corespund adevărului. Înaltul ministru a dat într' adevăr tuturor superiorităților bisericești *incuviințarea* să detrage din sumele de întregire a dotațiunilor parohiale tuturor preoților competente, cu cari datorese la fondul de pensune, la fondul protopopesco, asemenea sidoxia și convenția, pe cari în eparchiile Aradului și Caransebeșului le plătesc tot parohii. De altcum cei mai mulți parohi nu așteaptă detragera, căci au început deja a-și achita datoritiile la fondul de pensuni și a veni în curat cu obligamentele lor, față de acel fond binefăcător pentru ei și mai ales pentru familiile lor.

Nr. 68/1900 of. parochial [35] 1—3

Publicare de licitațiune.

Acoperirea cu tinichia a biserice și facerea gardurilor la casa parochială din Coșna, protopresbiteratul Bistriței, se va da în întreprindere pe calea licitațiunii publice minvunde în 24 Martie 1901 st. n. la 11 ore a. m. în școala comunală din Coșna.

Prețul de strigare conform preliminariului de spese este 5531 cor. 96 bani. Întreprindătorii, cari doresc a licita au a depune un vadiu de 5% din prețul de strigare.

Preliminariul de spese precum și condițiunile de licitare se pot vedea ori-când la oficiul parochial din Coșna.

Comitetul parochial gr.-or.

George Truția Gregoriu Briciu
președinte. notariu.

Nr. 57/1901.

Văduț.

Simion Monda
protopresbiter.

Nr. 64/1901. [28] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa a III. Căraci, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate la cōla B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Concurenții au să așternă suplicele, instruate conform normelor din vigōre, în terminul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral și a se presenta cu 8 zile mai înainte de alegere într-o zi de Duminecă ori sērbătoare pentru a dovedi cunoscințele în tipic și cāntări.

În conțelegere cu comitetul parochial, Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului.

Brad, la 2 Februarie, 1901.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

Nr. 41/901 [33] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Prihodiste-Tătărești se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate la cōla B. pentru întregirea venitelor preoțesci dela stat.

Concurenții au să așternă suplicele, instruate conform normelor din vigōre, în terminul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

În conțelegere cu comitetul parochial Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului.

Brad, la 2 Februarie, 1901.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

104 protop. 1901 [23] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa III Șola, protopresbiteratul Mediașului, se escrie prin acēsta concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post, sunt cele fasonate la cōla B. pentru completarea venitelor preoțesci dela stat.

Informațiuni își pot lua concurenții dela oficiul protopresbiteral ori dela comitetul parochial.

Doritorii de a ocupa acest post, au a'și așterne suplicele lor instruite conform legilor în vigōre subscrisului oficiu protopresbiteral în terminul sus-indicat.

Mediaș, 2 Februarie 1901

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Mediașului în conțelegere cu comitetul parochial.

Romul Mircea
protopop

Nr. 137/1901 [34] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Almașul mic cu filia Bunescei, prin acēsta se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post vacant sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea venitelor dela stat, despre cari concurenții își pot lua informațiune dela comitetul parochial ori dela oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și așternă rugările concursuale instruite conform legilor în vigōre subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Orēstie în conțelegere cu comitetul parochial.

Orēstie, 8 Februarie 1901.

Vasile Domșa
protopresbiter.

In *Tipografia archidieceșană* a apărut:

ACAFTISTUL
Preasāntei
Nāscătoare de Dumneșeu
și
alte rugăciuni

urmate de Sinaxariu pentru tot anul și Pāșchalie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat	fl. —.85
jumătate pânză	1.05
în piele roșie	1.25
Ediția fină în piele nēgră	2.—
piele chagrin	2.60
în mătase	3.85

Se află de vēndare la
Librăria Tipografiei archidieceșane,
Sibiu.

Anuarul I
al
„Reuniunii sodalilor romāni din Sibiu“
publicat de
Comitetul Reuniunii.

Cuprinde unele date dela întemeierea ei până la 31 Decembre 1899.

Se află de vēnzare cu prețul 1.20 cor. plus 20 bani porto la
Librăria Tipografiei archidieceșane.

Farmacia lui F. I. R. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.

Absorbinalul lui Hotter.

1/1 Flacon fl. 6. —, 1/2 Flacon fl. 3.50.

delătură tōte umflăturile și depunerile de grāsimi fără să vāteme părului. Întărește nervii atacați și slăbiți, delătură și distruge tōte nodurile în muschi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra aricitei umflărei copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturei picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvēnt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter,
pentru cai și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus escelent la nutremānt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a să folosi la tōte suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delăturarea crescăturilor de oase.

1/1 Cutie cu fl. 2. 1/2 Cutie cu fl. 1.20. delătură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămāni. (boală învechită).

Fluidul lui Hotter „Training“

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și muschii până la bătrānețe înaintată totdeauna puternicii și vioi, pune în stare pe animal să presteze cele mai mari strapații și fugi, să înțelege după frecare cu fluidul „Training“.

Să mai folosește cu succes uimitor la tōte urmările cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înțepenire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. . . fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de māncare și cu acēsta prosperarea porcilor, fōrte acomodat în contra orbalțului (brāncă); Nr. II este de a să întrebuița la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra opririi udului la cai precum și contra umflăturilor la vite cornute. [54] 88—104

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestate numēroșe nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Să se ceară numai preparate de ale lui Hotter și să nu se primescă altele. Deposit în farmacii și Droguerii.

Deposit principal la Dr. Emil Budai farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) la Dr. Leo Egger & J. Egger Farmacia Palatinului VI Vāczi körút 17 și la farmacia Iosif Török Bpesta VI Kiraly utca 12.

Pentru pacienții de stomach!

Tuturor cari în urma răcelii ori a prea marei împovărări a stomacului sau prin consumareade māncări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un traiu neregulat și-au contras bōle de stomach, precum:

Catar de stomach, Sgārciuri de stomach, Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach

li-se recomandă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulți ani sunt deja probate. Acesta este:

Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din buruieni renumite și recunoscute ca tāmăduitoare, cu vin bun; întărește și înviorēază organismul de mistuire al omului. Vinul de buruieni delătură conturbațiile de mistuire și influințēază puternic asupra noiei formări de sange sănētos.

Prin întrebuițarea regulată a vinului de buruieni bōlele de stomach vor fi curate încă în formare. Să nu întârzie nime dar' a-l folosi încă de cu vreme. Simptome, ca: dureri de cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări, cari la pacienți cu suferințe învechite apar cu atât mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de buruieni.

Constipațiile cu urmările lor neplăcute, maladii, dureri colice, bătăi de inimă, insomnie, precum și conglomerarea sângelui în ficat, splină și suferințele hemoroidice de multe-ori se delătură iute cu vinul de buruieni. Vinul de buruieni delătură mistuirea grea și depărtēază prin un scaun ușor materii stricate din stomach și intestine.

Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciunile sunt de obicei urmările unei mistuiri rele a formării insuficiente de sange și a stării bolnăvicioșe a ficatului. Lipsa de apetit și reaua dispoziție, precum și durerile de cap și nopțile perdute (insomnie) consumă adeseori încetul cu încetul multe persōne. Vinul de buruieni dă slăbitei puterii de traiu un nou și prospēt impuls. Vinul de buruieni mărește apetitul, ajută mistuirea și nutreirea, ușurēază formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sângelui, calmēază nervi escitați și crecēază nouă voe de vieță. Nenumērate scrisori de recunoscință și mulțămită dovedesc acestea.

Vinul de ierburi se află de vēnzare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiu, Turnișor, Sēlște, Oena, Slănnic, Șeica-mare, Nocrich, Avrig, Tălmăciu, Boița, Cislădie, Poplaca, Gurariului, Jina, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Pian-l-de-sus, Petrișfalău, Sebeșul-săseș, Vinul-de-jos, Daia, Spring, Vingard, Ohaba, Begineu, Mihail, Teiuș, Blaj, Pānade, Tăpi, Medieș, Blăjeș, Sān-Mărtin, Ibașfalău, Basma, Agnita, Cincu-mare, Boholt, Făgăraș, Beclean, Cāmpulung, Rāmnice-Vālcea, Cudjir, Orăștie, Deva, Hunedoara, Hașeg, Luncani, Puj, Ohaba, Ponor, Alba-Iulia etc. — precum și în tōte celelalte localități mai mari și mai mici din Ardel, Ungaria și Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în tōte localitățile din Austro-Ungaria.

Păziți-vē de falsificări!

Să se cēră anumit:

Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Părțile lui constitutive sūnt: Vin de Malaga 450,0, Spirt de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de cireșe 320,0, Coacăză, Anis, Rădēcină „Helen“, iarba ferului americană, Rădēcină „Entianus“, „Kalmus“ à 10,0. Tōte aceste se amestecă.
un. dcm. [21] 6—11